

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Sili Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Sili Dóra ügyvéd) által képviselt, (.....) felperesnek - a Rein és Társai Freshfields Bruckhaus Deringer Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Fejes Gábor ügyvéd) és a Szoboszlai Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Szoboszlai Judit ügyvéd) által képviselt, alperes neve(.....) alperes ellen védjegybitorlás, tisztességtelen piaci magatartás és know-how megsértése megtörténtének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. június 9. napján kelt, 3.P.22.988/2007/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül az alperesnek 25.000 (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a felperes védjegybitorlás, tisztességtelen piaci magatartás és know-how megsértése megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti keresetét és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 50.000 forint perköltséget.

Az ítélet tényállásában megállapította, hogy a felperes a jogosultja a9-i elsőbbségű, ... (helyesen) lajstromszámú „.... DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” színes ábrás védjegynek, aminek oltalma a Nizzai Megállapodás szerinti 30. áruosztályba tartozó kekszre terjed ki. A védjegyben piros és zöld színű, stilizált koszorúban fekete betűkkel a „HÁZTARTÁSI”, piros betűkkel a „KEKSZ” szóelemek olvashatók. Alattuk egy hagyományos daráló és két darab, téglalap alakú háztartási keksz ábrája szerepel. Mindezek felett citromsárga háttérben lévő, ovális alakú mezőben a „DETKI” szóelem látható, legalul pedig zöld mezőben az „500 g” felirat olvasható. A védjeggyel azonos csomagolással a felperes darált háztartási kekszet forgalmaz.

A felperesnek 2006. nyarán jutott tudomására, hogy az alperes ugyancsak forgalmaz darált háztartási keksz egy csomagolásban, amelynek alsó részén búzakaralások mellett két darab, kör alakú háztartási keksz képe, ezek felett íves elrendezésben a „MEGÉRI AZ ÁRÁT!” mondat, jobbra pedig a „DARÁLT” szóelem látható. Az ábrakomplexum felett a csomagolás közepén szerepelnek piros keretes sárga betűkkel a „HÁZTARTÁSI KEKSZ” szóelemek, legfelül piros, ovális mezőben a fehér betűkkel írt „GYŐRI” szó olvasható.

Az elsőfokú bíróság a védjegybitorlást a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 12. § (2) bekezdés b) pontja, illetve 27. §-a alapján nem találta megállapíthatónak. Az volt az álláspontja, hogy a perbeli védjegy és az alperes által használt csomagolás nem téveszthető össze a fogyasztókra gyakorolt eltérő összbenyomás miatt. A jellemző színeket, az ábrás és a szóelemek egymáshoz viszonyított elrendezését és az ábrás elemek kialakítását jelentősen különbözőnek találta. Kitért arra, hogy a kekszek fotorealisztikus ábrázolása a formai eltérése miatt azért sem szolgálhatná a megkülönböztethetőséget, mert a terméket ábrázolja, e tekintetben leíró jellegű, valamint arra is, hogy a megjelölést egyértelműen elhatárolja a védjegytől a „GYŐRI” szóelem jól látható feltüntetése. Mindezek alapján kizárt, hogy az alperesi megjelölés olyan összbenyomást kelthetne, mely a védjeggyel való összetévesztését eredményezné.

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 6. §-ában szabályozott, a felperesi termék utánzásával megvalósuló jellegbitorlást sem találta fennállónak. Megállapította, hogy a felek nem vitásan versenytársai egymásnak, de a termékek egybevetése alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperes áruja a felperesi csomagolástól a jellegzetes elemeiben, színeiben, az ábrás elemekben, azok pozíciójában és a cégnevek DETKI - GYŐRI vezérszavában jelentős eltérést mutat. Érvelése szerint nem értékelhető a felperesre utaló jellegzetességként a csomagolás téglalap alakja, leforrasztott szélei, 500 gr-os kiszerelése és a darált háztartási keksz okkersárga színe, mert ezek a termék, illetve a csomagolás megszokott jellegzetességei. Nem lehet jellegzetes elem a „DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” szóösszetétel sem, mert ez pusztán az áru megnevezése, tulajdonságának a leírása és a fogyasztó is ekként értékeli azt. A felperesi csomagolás jellegzetességét a csomagolás piros, zöld, citromsárga, fekete és fehér színeinek kombinációja, a grafikai elemek és azok elrendezése, valamint a felperes „.....” cégneve adja. Az alperesi csomagolás éppen ezen elemek tekintetében mutat jelentős különbséget, színvilága jóval egyszerűbb, a piros és a sárga által dominált, az ábrás elemek (háztartási keksz képe, búzakaralás) pedig inkább a csomagolás alsó részét jellemzi, szemben a felperesi termékkel, ahol az ábrás elem a csomagolás közepén van. Az alperesi terméknek kellően elhatárolást biztosít a „.....” cégnév jól látható feltüntetése is.

A felperes által felhívott, a Tpv. 2. §-a szerinti generál klauzula megsértésével megvalósuló tisztességtelen piaci magatartás tekintetében nem látta a jogsértést megállapíthatónak. Rámutatott arra, hogy e körben a felperes nem jelölte meg, hogy a jogsértést az alperes mely magatartásával valósította meg, illetőleg ezzel

kapcsolatosan is a Tpv. 6. §-a szerinti törvényi tényállásba tartozó érvelést adott elő. Kifejtette, hogy önmagában az, hogy az alperes tudott a felperes tevékenységéről, nem valószínűsíti a jogsértés megtörténtét.

A felperesnek a know-how megsértésével kapcsolatos keresetét is alaptalannak találta, elutasító döntése alapjául a Ptk. 86. §-ának (3) és (4) bekezdéseit jelölte meg.

Először arra tért ki, hogy a darált háztartási keksz, tehát a gyártási eljárás végterméke, önmagában nem képviselhet know-how-t, egyrészt mert az bárki által ismert, akár otthoni körülmények között is reprodukálható, másrészt nem vonható a vagyoni értékű ismerteket körébe maga a termék, még akkor sem, ha annak előállítása során ilyen jellegű ismeretek esetleg felhasználásra kerültek. Ezért tévedett a felperes abban is, hogy a jelen esetben a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 19. §-ának (7) bekezdése szerinti vélelem alkalmazható volna, ugyanis az csak a termékszabadalom körében nyerhet értelmet.

Ezután vizsgálta, hogy az alperes a darált háztartási keksz gyártásakor olyan eljárást alkalmaz-e, amely a felperest megillető és a Ptk. 86. §-ának (4) bekezdése alapján védelemben részesülő szellemi alkotással volna azonos, de ezt sem találta bizonyítottnak. Hangsúlyozta, hogy előadása sem volt a felperesnek arról, hogy miképpen kerülhettek az alperes birtokába az őt illető vagyoni értékű ismeretek, e kapcsolatot mindössze abból próbálta levezetni, hogy az alperes azonos termékkel később lépett piacra. Ebből azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem következik az, hogy az alperes a terméket szükségképpen a korábbi gyártóéval azonos technológiával állítja elő, de még ha a két technológia azonos is volna, külön bizonyítást, ezt megelőzően pedig a tények állítását kívánja annak igazolása, hogy a később piacra lépő alperes a felperestől vette át jogellenesen az őt megillető szellemi alkotást. Ehhez képest a felperesi ügyvezető maga nyilatkozott úgy, hogy „nem állítom azt, hogy a mi általunk kifejlesztett gép átkerült az alpereshez”. Emellett az alperes előadta, hogy ő egy késes, rotációs eljárást alkalmaz, ezt ugyan nem igazolta, ám ennek ellenkezőjét a felperes még csak nem is valószínűsítette. Mivel a felperes nemcsak, hogy nem bizonyította, de még elfogadható tényállítása sem volt arra vonatkozóan, hogy az alperes az ő kalapácsos technológiáját jogellenesen vette volna át, ezért az elsőfokú bíróság további bizonyítás lefolytatását nem látta indokoltnak.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, kérve, hogy azt a védjegybitorlás és a tisztességtelen piaci magatartás tekintetében a másodfokú bíróság részben változtassa meg és hozzon a kereset szerinti döntést. A know-how megsértése vonatkozásában pedig az elsőfokú ítéletet kérte részben hatályon kívül helyezni és az elsőfokú bíróságot újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára kötelezni.

Álláspontja szerint az ítélet indokolása nem felel meg a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében írtaknak, ezért jogszabálysértő. A határozat indokolásában elő kellett

volna adni a tényállást, a bizonyítás mérlegelésénél irányadó körülményeket, és utalni kellett volna arra, hogy valamely tényt a bíróság miért nem talált bizonyítottnak, vagy miért mellőzte a felajánlott bizonyítást.

Érvelése szerint védjegyében a „DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” szóelem a domináns és jogsértő módon az alperes megjelölésében ugyanezt az elnevezést használja. A sérelmezett alperesi megjelölésben nem a GYŐRI szó a hangsúlyos elem, hanem a darált szó hordozza a lényegét. Sérelmezte, hogy a védjegybitorlás körében az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt az eseti döntésekkel (BH2001.166. és BH1997.580.) is alátámasztott joggyakorlatot, miszerint a kombinált védjegynél döntő jelentősége van a szóelemnek, különösen, ha az egyben a kereskedelemben forgalmazott áru neveként is funkcionál, ezért az ábrás részeknek, a rajzos elemeknek szükségképpen csak kiegészítő, díszítő jellegük lehet. Hangsúlyozta, hogy a bírósági gyakorlat szerint az is elégséges a védjegybitorlás megállapításához, ha az összetéveszthetőség lehetősége az általános fogyasztó tudatában felmerülhet. A jelen esetben az összetéveszthetőség fennáll, hiszen a „DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” szóösszetétel a kereskedelemben forgalmazott áru megnevezése és az áru neve. Továbbá a védjegy és az alperesi megjelölés sárga és piros színei nagyfokú hasonlóságot mutatnak, a védjegyben lévő kevés zöld szín nem ad kellő elhatárolódást. Az ábrák is nagymértékben hasonlóak, két-két kekszet ábrázolnak, és a védjegyben lévő daráló nem ad kellő megkülönböztetést. A szóelemek mindkét csomagolás elején, közepén vannak elhelyezve, hangsúlyosan. A „GYŐRI” szóelem nem hangsúlyos, kellő megkülönböztetést nem biztosít.

Fellebbezési álláspontja szerint ugyancsak figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a Tpv. 2. §-ának megsértésével kapcsolatban a keresetlevélben leírtakat, amit azzal egészített ki, hogy a gazdasági tevékenység tisztességtelen voltának megítélésében a gazdasági életben kialakult szokások, elvárások irányadóak. Ezek nem adnak lehetőséget arra az alperesnek, hogy a felperes által 1994. óta bevezetett terméket és annak csomagolását lemásolva, utánózva 2006-ban a felperes hozzájárulása nélkül a terméket gyártsa, forgalomba hozza, ráadásul jóval olcsóbb áron, és a gazdasági erőfölényével visszaélve a felperest kiszorítsa a darált háztartási keksz piacról. Hivatkozott a Gazdasági Versenyhivatal előtt a 221/1994. szám alatti eljárásban született jogesetre.

A Tpv. 6. §-a körében azt hangsúlyozta, hogy a név utánzásával is el lehet jellegbitorlást követni és a tárgyi esetben a „DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” elnevezések azonossága miatt az összetévesztés fennáll. Az ítéletben leírt csomagolási jellegzetességek 1994. óta kizárólag a felperesi csomagolás jellegzetességei, a csomagolások színvilágában alig van észlelhető különbség, a „GYŐRI” szó pedig a csomagolás tetejénkevessé feltűnő, megkülönböztetést nem biztosít.

A másodfokú tárgyaláson a know-how megsértése körében azt adta elő, hogy az alperes által alkalmazott technológiát sérelmezi, amelyről az alperes csupán

állította, de semmivel nem bizonyította, hogy az egy késes-rotációs-szítalós technológia. Hangsúlyozta, hogy mivel a felperesi technológián kívül más technológia nem ismert a darált háztartási keksz nagyüzemi előállítására, ezért valószínű, hogy az alperes a felperesi technológiával azonos gyártási módszert alkalmaz. Megjegyezte, hogy a késes-rotációs módszert ő is ismeri és alkalmazza, de azzal nem lehet finom minőséget produkálni. Épp azért indítványozta a szemle tartását, illetőleg ajánlotta fel a felperesi know-how részletes leírásának az ismertetését, továbbá az ügyvezetője meghallgatását, hogy az állítását igazolja. A bizonyítási indítvány indokolás nélküli mellőzését olyan eljárási szabálysértésnek állította, amely miatt e körben az eljárás megismétlésére van szükség.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Nem értett egyet azon felperesi érveléssel, hogy mint domináns elemet kizárólag a „DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” szóösszetételt kell figyelembe venni. Megjegyezte, hogy a per folyamán korábban a felperes is az összbenyomást tekintette az összetéveszthetőség megítélésének alapjául. A felperes által felhívott versenyhivatali döntést a perben nem találta relevánsnak, mivel annak tárgya egyébként sem bírósági hatáskörbe tartozik. Egyebekben az elsőfokú ítélet helyes indokaira hivatkozott.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett.

érvelt a felperes azzal, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 221. §-ának (1) bekezdését sértve járt volna el. Az elsőfokú ítélet a tényállást kellően feltárta, indokolásában a felek által felvetett minden kérdésre választ adott és indokát adta annak is, hogy a felperes által indítványozott bizonyításnak miért nem adott helyt. Ezért a másodfokú bíróság nem talált okot a határozat hatályon kívül helyezésére.

A kialakult gyakorlatnak megfelelően az elsőfokú bíróság a védjegybitorlás körében helyesen vizsgálta a fogyasztókra gyakorolt összbenyomás alapján a felperes védjegyét és az alperes által használt megjelölést és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy azok egymástól kellően megkülönböztethetőek, az összetévesztés veszélye nem áll fenn.

Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy a „DETKI DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” szóösszetételt tartalmazó színes ábrás védjegy és a „GYŐRI HÁZTARTÁSI KEKSZ DARÁLT” megjelölés esetében az alkalmazott színek eltérése, az ábrás elemek formájának, kialakításának, elrendezésének a különbözősége, továbbá a cégnév alapján a perbeli árjelzők a fogyasztók számára kellő biztonsággal elhatárolhatók egymástól.

Helyes indokaihoz annyit fűz a másodfokú bíróság - kizárólag a fellebbezésben felhozottakra figyelemmel - hogy nem vitásan mindkét esetben, a védjegyben és a megjelölésben is a szóelemek nyernek döntő jelentőséget. A kérdéses szóösszetételekben pedig a magyar nyelv főhangsúly-szabályára is figyelemmel az első helyen szereplő GYŐRI és DETKI szavak válnak dominánssá, mivel azokra helyeződik a hangsúly az írás és az olvasás során is. E két szó az elsőfokú bíróság által hangsúlyozott ábrás eltérések mellett elvárható módon biztosítja a megkülönböztetés lehetőségét. A szóösszetételek további elemei a „háztartási keksz” és a „darált” szavak, mivel az érintett áruk fajtájára, illetve egyéb jellemzőjére vonatkozó jelzések, nem eredményeznek még asszociáció folytán sem összetéveszthetőséget .

A tisztességtelen piaci magatartás tekintetében is osztja a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint az alperes jogsértő magatartása sem a Tpv. 2. §, sem 6. §-a alapján nem volt megállapítható.

A jellegbitorlás vizsgálata körében helytállóan határozta meg az ítélet a felperesi termék jellegzetességeiként az alkalmazott színeket, a grafikai elemek elrendezését és a felperes nevét a zacskón. Ezen, felperesre jellemző kialakításhoz képest pedig az alperesi termék lényeges különbségeket mutat, amit az elsőfokú ítélet ugyancsak helyesen értékelt. Osztható volt az is, hogy a „darált háztartási keksz” szóösszetétel nem tartozik a Tpv. 6. §-a által tilalmazott körbe, mivel az áru fajtáját, állagát írja le, a köznyelvben élő és szokásosan alkalmazott, általános jelentéstartalommal bíró kifejezés. Ezért ennek jogszerű használatától a versenytársak nem tilthatóak el.

Okszerű volt a kereset elutasítása a Tpv. 2. §-ával kapcsolatosan is. A keresetlevélben e körben a felperes azt sérelmezte, hogy az alperes annak tudatában kezdte meg a gyártást, hogy darált keksz termékkel a felperes már évek óta jelen van a piacon, egyedül ő rendelkezik a „DETKI DARÁLT HÁZTARTÁSI KEKSZ” monopoljogaival. Később a jellegbitorlással egyező érvelést adott elő, majd fellebbezésében a jóval alacsonyabb árat és a gazdasági erőfölénnyel való alperesi visszaélést kifogásolta.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú ítélet, hogy önmagában az a tény, hogy az alperes tudott a felperes által korábban megkezdett gazdasági tevékenységről, nem valószínűsíti a jogsértést. A piaci versenyhelyzet kialakulása egyaránt szolgálja a gazdasági élet szereplőinek és a fogyasztóknak az érdekét, a monopolhelyzet ezzel éppen ellentétes célt szolgál, ennek esetleges megszűnését a felperes alappal a bíróság előtt nem kifogásolhatja. Az ilyen jogvitában a Gazdasági Versenyhivatal jogosult eljárni, és ez a megállapítás vonatkozik a fellebbezésben megfogalmazott magatartásokra is.

A fellebbezésben felhívott versenyjogi döntés, ahogy arra az alperes a fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott, irreleváns az ügyben, mivel az más céggel szemben, kedvezményes értékesítési akcióval volt kapcsolatos, nem is marasztalta el az alperest és általánosságban a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésére hivatkozni

nem lehet. Túl ezen az ilyen jogsértések elbírálása a Tpvt. 86. §-ának (1) bekezdése értelmében nem tartozik a bíróság hatáskörébe.

A know-how megsértése kapcsán az elsőfokú ítélet helyesen fejtette ki, hogy a know-how vagyoni értékkel bíró műszaki megoldás, tehát annak tárgya maga a termék nem lehet. A termék előállítására vonatkozó eljárás, műszaki ismeret tekintetében pedig megfelelően jutott arra a következtetésre, miszerint nem volt bizonyított, hogy az alperes olyan eljárást alkalmaz, amely a felperes eljárásával azonos, illetve ami őt illet. Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet helyes indokaira utal, mivel a fellebbezés nem hivatkozott olyan körülményre, amelyre az elsőfokú bíróság nem tért volna ki.

Kiemeli a másodfokú bíróság az ítélet helytálló indokai közül azt az érvelést, hogy önmagában abból a tényből, hogy a felek ugyanazt a terméket gyártják és forgalmazzák, nem következik szükségszerűen, hogy azonos technológiával is állítják elő, különösen hogy az alperes azt állította, hogy más megoldást, késes-rotációs-szítalós eljárást alkalmaz. Ezzel szemben a csatolt leírásból megállapítható, hogy a darálási művelethez a több lehetséges műszaki megoldás közül a felperes a kalapácsos darálót választotta.

A másodfokú bíróság nem látta szükségét a felperesi ügyvezető tanúkénti meghallgatásának, arra is figyelemmel, hogy ez az elsőfokú eljárásban már megtörtént, amikor is nem nyilatkozott arról, hogy jogellenesen vette volna át az alperes a technológiát. A kifejtettekre tekintettel, alappal mellőzte az elsőfokú bíróság a további bizonyítást.

Mindezek alapján a felperesi fellebbezés nem vezetett eredményre, az elsőfokú ítéletet, annak helyes indokaira utalással, a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján köteles a másodfokú perköltséget, ami az áfával növelt ügyvédi munkadíjat foglal magában, megfizetni.

Budapest, 2009. január 13.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Fülöp Györgyi s.k.
bíró

A kiadmány hitel  l: